

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/255/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7917212423
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7917212423.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členiek senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a Mgr. Zuzany Čisovskej v spore žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Metodova 8, IČO: 35697270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35855673 proti žalovanému E. C., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX/XX, U., o zaplatenie 798,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 2Csp/313/2017-90 zo dňa 06.03.2018 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi okrem prisúdenej istiny 248,02 eur s príslušenstvom sumu 550,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 6.6.2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 248,02 eur, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 248,02 eur od 06.06.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 31%.

2. Predmetom konania je žaloba žalobcu, ktorou si žalobca uplatnil proti žalovanému právo na zaplatenie sumy 248,02 eur za neuhradené služby, sumy 550 eur ako nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a príslušenstva pohľadávky pozostávajúceho z úrokov z omeškania a trov konania, vyplývajúcich zo zmluvy č. A9359528, dodatku k zmluve č. A9359528 zo dňa 26.10.2015, zmluvy č. A9359586 a dodatku k zmluve č. A9359586 zo dňa 26.10.2015, na základe ktorých žalobca zároveň odpredal žalovanému mobilný telefón HuaweiP8 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 450 eur a telekomunikačné zariadenie Lenovo Tab2 8 LTE za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 100 eur. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný nezaplatil splatnú cenu poskytnutých služieb v sume 248,02 eur, ktorú súd žalovaného zaviazal zaplatiť, keďže ide o platný záväzok žalovaného voči žalobcovi, na ktorý sa zaviazal v zmluve o pripojení č. A9359528 a zároveň priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie z priznanej istiny úroky z omeškania vo výške 5% ročne od 06.06.2016 do zaplatenia, nakoľko splatnosť záväzku nastala 05.06.2016 v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s odkazom na nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.

3. Žalobca žiadal priznať od žalovaného zaplataenie 550,- eur z titulu zmluvnej pokuty v zmysle dodatku k zmluve, ako náhradu škody. V tejto časti súd prvej inštancie žalobu zamietol nakoľko mal za preukázané, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že suma 550 eur, ktorú si v zmluvách o poskytovaní služieb kvalifikoval ako úhradu zmluvnej pokuty, je v skutočnosti škodou, ktorú mu spôsobil žalovaný porušením povinností zo zmlúv o poskytovaní služieb. Žalobca kvalifikoval škodu ako výšku zľavy, ktorú poskytol žalovanému pri dohode o kúpnej cene telekomunikačných zariadení. Medzi žalobcom a žalovaným bola platne dohodnutá výška kúpnej ceny a tvrdenie žalobcu, že výška zliav je jeho majetkovou ujmou je podľa názoru súdu prvej inštancie účelovým tvrdením. Odpredané telekomunikačné zariadenia na základe platnej kúpnopredajnej ceny, nemohlo byť už majetkom žalobcu a to od momentu odovzdania žalovanému. Majetkom žalobcu sa stala kúpna cena týchto telekomunikačných zariadení, ktorú si dohodol so žalovaným a preto nemohlo dôjsť k žiadnemu zníženiu hodnoty majetku žalobcu. Mal preto za to, že žalobca sa účelovo snaží získať majetkovú hodnotu, ktorú mala pre neho tvoriť zmluvná pokuta od žalovaného, hoci žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Dojednanie zmluvnej pokuty považoval súd prvej inštancie za neplatný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka, a ak zmluva obsahuje zmluvné podmienky, ktorými sa odberateľovi ukladajú širokospektrálne povinnosti rôznych závažností s následkom zmluvnej pokuty, tak že nespĺňajú podmienku určitosti zmluvy, tak aby bolo možné posúdiť primeranosť výšky zmluvnej pokuty.

4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech iba čiastočný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 31%.

5. Proti výroku rozsudku pod č. II., t.j. výroku, ktorým súd zamietol žalobu v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške vo výške 550,- eur s príslušenstvom podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uplatnil odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

6. Dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. V minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností.

7. Žalobca jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku poskytol žalovanému ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty telekomunikačného zariadenia. Žalovaný mal možnosť voľby, či si kúpi telekomunikačné zariadenie za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov, alebo si kúpi telekomunikačné zariadenie za zníženú cenu, teda so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu viazanosti zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako aktívny užívateľ služieb a bude platiť riadne a včas ceny za poskytované telekomunikačné služby.

8. Poukázal na ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to zabezpečovacieho inštitútu zmluvných vzťahov. Dohodnutá maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, zohľadňujúc časový aspekt porušenia zmluvných povinností v dohode o zmluvnej pokute, ktorá rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Preto je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobilá poškodiť žalovaného ako spotrebiteľa s odkazom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 172/2007, rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 29.6.2016 č.k. 17Co 654/2015-57 a na čl. 2 základných princípov CSP. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietavej časti tak, že zaviazá žalovaného na zaplataenie sumy 550,- eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 550,- eur od 06.06.2016 do zaplataenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1,2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru o dôvodnosti uplatnených odvolacích dôvodov.

11. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 11.7.2019 o 9,15 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 04.7.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (výrok pod č. II.). I. výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 248,02 eur s príslušenstvom nebol zo strany žalobcu ani žalovaného odvolaním napadnutý, preto v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti sa dotýka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 550,- eur s prísl. s tým, že dohoda o zmluvnej pokute vyplýva z dodatku k zmluvám o poskytovaní verejných služieb, ktorú uzavreli sporové strany dňa 26.10.2015. Súd prvej inštancie dokazovaním riadne zistil obsah uzavretej dohody o zmluvnej pokute, ako aj skutočnosť, že došlo k riadnemu uzavretiu a podpísaniu dodatku. Odvolací súd ale po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil dohodu o zmluvnej pokute ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú vyhodnotil ako neplatný právny úkon podľa § 37 OZ.

14. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

16. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľná zmluvná podmienka. Podstatnou črtou, ktorá spôsobuje neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách je to, že takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prejednávanej veci žalovaný ako spotrebiteľ spolu s uzavretím zmlúv o poskytovaní verejných služieb podľa § 44 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách dobrovoľne uzavrel dodatky k týmto zmluvám, v ktorých sa zaviazal, že po dobu 24 mesiacov nebude porušovať svoju povinnosť včas a riadne uhrádzať cenu za služby, ani povinnosť uhradiť včas a riadne svoj iný peňažný záväzok voči žalobcovi a neporuší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom. Oproti tomuto záväzku bola žalovanému poskytnutá výhoda spočívajúca v tom, že spolu s podpísaním zmluvy získava do svojho vlastníctva mobilné zariadenie Huawei P8, ktorého bežná maloobchodná cena je 490,- eur, pričom žalovaný zaplatil za tento mobilný telefón iba 40 eur a taktiež telekomunikačné zariadenie Lenovo Tab2 8 LTE, ktorého bežná maloobchodná cena je 169,- eur, za ktorý žalovaný zaplatil 69 eur. Výška rozdielu medzi riadnou spotrebiteľskou cenou a kúpnu cenou, ktorú žalovaný za mobilný telefón a tablet Lenovo zaplatil predstavuje podľa dojednania zmluvnú pokutu (450,- eur a 100,- eur), pričom výška tejto zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti (ďalej bod 2.5. Dodatku k zmluve).

18. Odvolací súd považuje toto ustanovenie o zmluvnej pokute za maximálne vyvážené, pretože nevyžaduje od spotrebiteľa plnenie takých povinností, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Právo spotrebiteľa nadobudnúť mobilný telefón za zvýhodnenú cenu

je podmienené iba jeho povinnosťami riadne splniť záväzky zo zmluvy, čo je povinnosť, ktorá ho v žiadnom prípade nemôže znevýhodňovať oproti dodávateľovi služieb.

19. Podľa § 544 ods. 1,2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

20. Z dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie nepochybne vyplynulo, že žalovaný nezaplatil včas a riadne už prvé faktúry splatné po uzavretí dodatkov k zmluvám, čo spôsobilo vznik nároku žalobcu na dojednané zmluvné pokuty. Odvolací súd je toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute je platné, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto v dôsledku porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného vznikol žalobcovi nárok na jej zaplatenie vo výške vyčíslenej v žalobe, teda vo výške 550,- eur. Po splatnosti zmluvných pokút sa zároveň žalovaný dostal do omeškania s jej zaplatením, čo zakladá nárok žalobcu na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ.

21. Na základe uvedeného odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti podľa § 388 CSP a zaviazal žalovaného aj na zaplatenie sumy 550,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 6.6.2016 do zaplatenia.

22. V súlade s ust. § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodoval o celom nároku na náhradu trov konania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Keďže v spore mal žalobca po rozhodnutí odvolacieho súdu plný úspech, priznal mu odvolací súd nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).